

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

1. На основі аналізу положень Концепції адміністративної реформи в Україні (затв. Указом Президента України № 810 від 22.07.1998 р.) визначте заходи, які відносяться до функціональної, процедурної та структурної складових адміністративної реформи. *Охарактеризуйте сучасний етап їх реалізації.*
2. На сторінках наукових видань непоодинокими є висновки про те, що чинна публічна адміністрація в Україні не повною мірою відповідає стратегічному курсу держави до демократії та європейських стандартів належного врядування, обґрунтовується необхідність подальшого реформування публічної адміністрації в Україні. *На підставі аналізу стратегій та концепцій реформування системи публічної влади в Україні, а також існуючих проектів концепцій визначте завдання та напрями реформування публічної адміністрації в Україні. Сформулюйте та обґрунтуйте власну точку зору щодо перспектив адміністративної реформи в Україні*
3. Проаналізуйте наведений у дод. 2 уривок із праці Макса Вебера “Господарство і суспільство” (гл. 3 § 2 “Три чисті типи легітимного панування ...”) з точки зору характеристики бюрократичної моделі державного управління. *Підготуйте відповідь на питання: які риси класичної бюрократії намагаються подолати держави, здійснюючи сучасні адміністративні реформи?*
4. Проаналізуйте вітчизняне законодавство у сфері публічного адміністрування щодо запровадження принципів належного управління (урядування).
5. Ввімкнувши телевізор, студент А. почув завершення випуску новин: “...реорганізувати Державне агентство у Міністерство”. *Надайте відповіді на питання: ким виданий нормативно-правовий акт про реорганізацію державного агентства і що змінилось у статусі реорганізованого державного органу?*
6. Голова державної обласної адміністрації видав розпорядження про звільнення з посади керівника територіального управління національної поліції та тимчасово доручив виконання його обов’язків одному із своїх

заступників. *Дайте юридичну оцінку законності дій голови обласної державної адміністрації.*

7. На підставі аналізу повноважень та законодавчих принципів взаємодії Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування складіть схему структури системи публічного адміністрування у Харківській області.
8. На обласній установчій конференції було прийнято рішення про створення обласного громадського об'єднання "Громадська злагода". Обраний на конференції голова об'єднання підготував документи для державної реєстрації та надіслав їх поштою до Міністерства юстиції України. Через деякий час документи були повернуті із Міністерства та надійшла відповідь з відмовою у державній реєстрації громадського об'єднання. Причиною відмови вказувалась відсутність відомостей про засновників, а також те, що керівництво об'єднання звернулось не за адресою. *Дайте юридичний аналіз ситуації. Проаналізуйте законодавство у сфері державної реєстрації та визначте суб'єктів і порядок державної реєстрації громадських об'єднань, у тому числі регіональних.*
9. Міністр юстиції підписав накази про:
 - 1) розподіл обов'язків між заступниками міністра;
 - 2) затвердження Положення про Державну архівну службу України;
 - 3) створення Головного територіального управління юстиції у Харківській області;
 - 4) затвердження Положення про Головні територіальні управління юстиції;
 - 5) затвердження Положення про Координаційний центр з надання правової допомоги;
 - 6) створення у структурі Міністерства нових управлінь та відділів;
 - 7) затвердження Типового положення про бюро правової допомоги;
 - 8) притягнення до дисциплінарної відповідальності заступника керівника Державної архівної служби України та наказ про проведення перевірки Служби;
 - 9) запровадження в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах режиму особливих умов;
 - 10) затвердження Положення про структурні підрозділи апарату Міністерства;
 - 11) скасування акта Головного територіального управління юстиції як такого, що суперечить Конституції України, іншим актам законодавства та актам Міністерства;

12) затвердження Положення про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Зробіть юридичний аналіз наведених правових актів щодо їх законності.

10. С. було затримано працівниками Національної поліції за вчинення дрібного хуліганства о 21 год. Його дружина одразу повідомила про це, зателефонувавши на єдиний телефонний номер системи БПД, та просила надати їй чоловіку адвоката. Однак їй відмовили, посилаючись на те, що після 21 год регіональні центри БПД не працюють. До того ж для отримання такої безоплатної допомоги потрібне повідомлення безпосередньо від затриманої особи, а від родичів такі заявки не приймаються. Також дружині роз'яснили, що послугами безоплатної вторинної правової допомоги можуть скористатися виключно малозабезпечені громадяни, та порадили звернутися до приватного адвоката. *Проаналізуйте ситуацію. Чи правомірно відмовили у наданні безоплатної вторинної правової допомоги? Хто має право на безоплатну вторинну правову допомогу?*

11. Адвокат Р. виявив бажання надавати безоплатну вторинну правову допомогу, для чого залишив Координаційному центру БПД заяву, копії паспорта, реєстраційного номера облікової картки платника податків та свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю. Однак його заяву залишили без розгляду та попросили надати копію диплома про вищу юридичну освіту та довідку Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури відповідного регіону про відсутність дисциплінарних стягнень. У Центрі БПД зазначили, що лише після надання цих документів адвокат буде допущений до участі у конкурсі. *Проаналізуйте ситуацію. Які документи потрібні для участі у конкурсі з відбору адвокатів, які залучаються для надання безоплатної вторинної правової допомоги? Який порядок проведення цього конкурсу?*

12. На підставі аналізу законодавства України у сфері публічного адміністрування розкрийте зміст компетенції міністра, відмінності її обсягу від компетенції заступника міністра, державного секретаря міністерства, керівника іншого центрального органу виконавчої влади. Порівняйте з

європейським досвідом запровадження інституту державних секретарів, міністрів без портфелів тощо.

13. Голова районної державної адміністрації 9 березня 2016 р. підписав розпорядження про призначення А. на посаду головного спеціаліста. У зв'язку із відрядженням співробітника відділу кадрів особова справа була оформлена 11 березня. 10 березня А. прийняла подарунок у зв'язку із святкуванням 8 березня Міжнародного жіночого дня, виконуючи свої посадові обов'язки, про що було складено протокол про вчинення корупційного діяння. А. не визнала своїх дій такими, що підпадають під таку кваліфікацію, оскільки не вважає себе державним службовцем, бо не складала присяги і не підписувала бланка із текстом присяги, а також не ознайомена з переліком обмежень для державного службовця та загальними правилами поведінки державного службовця. *Дайте юридичну оцінку даної ситуації.*

14. Проаналізуйте наведені нижче фактичні ситуації та надайте аргументовану відповідь на питання: чи є ця ситуація конфліктом інтересів?

– Заступник голови районної ради прийняв рішення про передачу в оренду земельної ділянки на території району комерційній організації, яка виграла конкурс на ремонт районної школи.

– При визначенні умов державного контракту на закупівлю будівельних матеріалів головний бухгалтер органу виконавчої влади включила до нього технічні вимоги до будівельних матеріалів, що знаходяться у торговій організації, яку очолює її подруга.

– За попередньою згодою керівника органу виконавчої влади головний спеціаліст юридичного відділу даного органу брав участь у проведенні державних іспитів студентів вищого юридичного навчального закладу як голова державної екзаменаційної комісії.

– До співробітника реєстраційного відділу звернувся директор агентства нерухомості з пропозицією взяти на себе всі реєстраційні процедури, з якими він буде звертатись, і в прискореному порядку оформлювати права на нерухомість та угоди з нею.

– Начальник управління освіти міської ради підписав накази про преміювання працівників закладів управління освіти, в тому числі щодо своєї доньки, яка займає посаду керівника районного управління освіти.

– Директор департаменту обласної державної адміністрації є членом конкурсної комісії на заміщення вакантної посади. Участь у конкурсі на заміщення вакантної посади в цей же орган бере племінник його дружини.

15. Ознайомтеся зі структурою та змістом наступних документів: Міжнародного кодексу поведінки державних посадових осіб; Європейського кодексу належної управлінської поведінки; Модельного кодексу поведінки державних службовців (Додаток до Рекомендації № R (2000) 10 Комітету Міністрів Ради Європи про кодекси поведінки для державних службовців від 11.05.2000 р.), етичних кодексів державної служби окремих зарубіжних країн (на вибір).

16.3 урахуванням положень Закону України “Про запобігання корупції”, Правил етичної поведінки державних службовців (затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 р.) обґрунтуйте відповідь на питання: які, на Вашу думку, положення із зазначених джерел доцільно запозичити вітчизняним правникам при підготовці етичних кодексів публічної служби?

17. С. оскаржив до адміністративного суду відмову державного реєстратора зареєструвати право власності на нерухоме майно. Обґрунтовуючи позов, С. зазначив, що надав державному реєстратору усі документи, передбачені Законом України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень”. Суд у задоволенні позову відмовив, посилаючись на Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи № R(80)2 стосовно здійснення адміністративними органами влади дискреційних повноважень, прийнятих 11.03.1980 р. Також суд відзначив, що з огляду на положення КАС України щодо компетенції адміністративного суду останній не може підміняти інший орган державної влади та перебирати на себе повноваження у вирішенні питань, які законодавством віднесені до компетенції цього органу державної влади. Адміністративний суд у справах стосовно оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб’єктів владних повноважень, виконуючи завдання адміністративного судочинства щодо перевірки відповідності їх прийняття (вчинення) передбаченим ч. 3 ст. 2 КАС України критеріям, не втручається та не може втручатися у дискрецію суб’єкта владних повноважень поза межами перевірки за названими критеріями. *Чи правильне рішення ухвалив суд? Проаналізуйте Рекомендацію R(80)2 Комітету Міністрів Ради Європи “Щодо здійснення дискреційних повноважень адміністративними органами”. З’ясуйте, яке значення терміну “дискреційне повноваження” міститься в цьому документі, та назвіть основні принципи здійснення органами публічної адміністрації дискреційних повноважень.*

- 18.**Адвокат М. на свій запит отримав від Управління Державної фіскальної служби в Сумській області безоплатну консультацію з питань застосування норм податкового законодавства щодо обкладення податками доходів, отриманих від здійснення адвокатської діяльності. Його колега адвокат С. у своєму адміністративному позові про оскарження рішення-повідомлення територіального органу Державної фіскальної служби у Запорізькій області про застосування до нього штрафних санкцій у зв'язку з недонарахуванням ним податку на доходи фізичних осіб послався на вищевказану консультацію, отриману адвокатом М. Однак у задоволенні позову йому було відмовлено. Ще судом було зазначено, що подібна консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому її надано. *Дайте юридичний аналіз ситуації. Яка форма публічного адміністрування була застосована у даному випадку Державною податковою службою України? Який порядок отримання індивідуальної податкової консультації?*
- 19.**У районному суді міста С. розглядається адміністративний спір за позовом Н. до Виконавчого комітету С-кої міської ради про визнання протиправними дій відповідача щодо прийняття рішення “Про тарифи на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутках загального користування, що працюють в режимі маршрутного таксі”. Вимоги позову мотивовані тим, що відповідач не оприлюднив проекту рішення аналізу регуляторного впливу до прийняття рішення, тим самим порушив право позивача подавати зауваження та пропозиції щодо проекту регуляторного акту, порушив право на доступ до публічної інформації та інтереси позивача, оскільки він, як мешканець міста С., змушений користуватися маршрутними таксі, що необґрунтовано збільшує його грошові витрати. *Чи відноситься вказане рішення Виконавчого комітету С-кої міської ради до регуляторних актів? Який порядок прийняття регуляторних актів? Яке рішення має ухвалити суд? Відповідь обґрунтуйте.*
- 20.**Під час наради в Головному територіальному управлінні юстиції Н-ї області щодо підвищення якості управління в системі органів юстиції виникла дискусія стосовно можливості застосування у цьому процесі Стандартів Серії ISO 9000. *Проаналізуйте вказані Стандарти. Чи застосовуються Стандарти Серії ISO 9000 щодо підвищення якості публічного адміністрування? Які заходи, на Вашу думку, будуть найефективнішими у процесі впровадження системи управління якістю в системі органів юстиції?*

- 21.** До К-ого районного суду звернувся Г. із позовною заявою, вказуючи, що він звернувся до Центру надання адміністративних послуг К-ої міської ради для отримання адміністративної послуги з вклеювання фотокартки у паспорт при досягненні громадянином 45-річного віку. В наданні такої послуги йому було відмовлено на підставі того, що вона надається за зареєстрованим місцем проживання фізичної особи. Г. вважав рішення про відмову в наданні адміністративної послуги незаконним, адже ч. 2 ст. 9 Закону України “Про адміністративні послуги” закріплює, що особа, у тому числі фізична особа-підприємець, має право на отримання адміністративної послуги незалежно від реєстрації її місця проживання. *Чи порушено у даній ситуації права Г. у сфері надання адміністративних послуг? Відповідь обґрунтуйте, посилаючись на нормативні положення.*
- 22.** Керівником управління поліції Н-ської області було анульовано у А. дозвіл на зберігання і носіння мисливської гладкоствольної зброї. Рішення про анулювання дозволу прийнято на підставі акту, складеного працівниками поліції. У зазначеному акті зафіксовано, що А. зловживає спиртними напоями та перебуває на обліку в наркологічному диспансері. Останній з таким рішенням не погодився, адже вважає, що в даному випадку був порушений один із основних принципів надання адміністративних послуг, а саме захищеність персональних даних щодо стану його здоров'я. *Чи правий в даній ситуації А.? Чи належить така діяльність поліції до сфери надання адміністративних послуг? Відповідь обґрунтуйте, посилаючись на положення чинного законодавства. Наведіть характерні ознаки адміністративних послуг.*
- 23.** Переїхавши у жовтні 2016 р. до м. Харків з іншого населеного пункту, Д. 1 грудня звернувся до Центру надання адміністративних послуг для реєстрації місця проживання. На наступний день після надання пакету документів, серед яких: заповнена заява, паспорт громадянина України, квитанція про сплату адміністративного збору, свідоцтво про право власності на квартиру, Д. було повернуто паспорт з проставленою відміткою про реєстрацію місця проживання та постанова про притягнення його до адміністративної відповідальності за ст. 197 КУпАП за порушення строків реєстрації місця проживання, передбачених законодавством. *Чи належать відносини щодо реєстрації місця проживання до сфери надання адміністративних послуг? Якщо так, наведіть характерні ознаки такої адміністративної послуги. Визначте процедуру її надання.*

- 24.** Проаналізуйте положення Закону України “Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус” та визначте, які адміністративні послуги надаються у сфері збирання, накопичення, захисту, зберігання, обліку, використання і поширення інформації Єдиного державного демографічного реєстру, оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсними та знищення документів, передбачених цим Законом.
- 25.** Опишіть послуги, які може отримати громадянин України при реєстрації шлюбу на різних стадіях (інформаційної присутності, інтерактивної взаємодії, транзакційної взаємодії, трансформації державних адміністративних послуг) зрілості е-уряду. Для підготовки відповіді використовуйте відповідний як вітчизняний, так і зарубіжний досвід.
- 26.** Проаналізуйте зміст електронних петицій громадян, адресованих Президенту України, Кабінету Міністрів України, голові міської ради (на вибір). *Назвіть етапи становлення та організаційно-правові засади запровадження в Україні електронних петицій. Яка процедура подання та розгляду електронних петицій? Які правові наслідки тягне подання таких електронних звернень громадян?*